

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní katolická škola, Jablonec nad Nisou, Saskova 34/2080

Saskova 34/2080, 466 01 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600 001 369

Termín konání orientační inspekce: 12. - 15. února 2001

Čj.	083 38/01-5100
Signatura	oh3cu411

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem základní katolické školy je Biskupství litoměřické se sídlem na Dómském náměstí 1 v Litoměřicích. Škola má právní formu církevní organizace. Je umístěna ve třech budovách. Hlavní budova a s ní sousedící objekt, kde byla zrekonstruována jídelna s výdejnou obědů, jsou ve staré zástavbě poblíž městského centra. Tyto objekty patří církvi. Třetí budova, bývalá Háskova vila, byla ministerstvem školství prostřednictvím školského úřadu (od 1. 1. 2001 Okresní úřad, referát školství) zapůjčena škole na dobu dvaceti let s tím, že potřebné opravy a údržbu bude provádět zřizovatel školy.

Nachází se na okraji města v přírodním prostředí, od hlavní budovy je vzdálena asi dvacet minut chůze. Žáci mohou využívat zahrady a vycházet do lesa. Část zahrady je vybavena průlezkami bývalé mateřské školy. Jsou zde třídy 1. - 4. postupného ročníku, školní družina a jídelna s výdejnou obědů. Interiér budovy působí provizorním dojmem. Je evidentní, že prostory sloužily k rodinnému bydlení. Česká školní inspekce (dále jen ČŠI) konstatovala celkovou materiální zanedbanost objektu s pouze vyhovující esteticou úpravou společných školních prostor. Kvalitnějším dojmem působila výzdoba jednotlivých tříd s využitím výtvarných prací žáků. Pro výuku i práci v družině jsou k dispozici elektrické varhany, přehrávače, klavíry a kopírka.

V hlavní budově je druhý stupeň základní školy, pátý ročník prvního stupně a vedení školy. Některé části budovy již vyžadují stavební opravy. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Žáci navštěvují sportovní areál s pronájmem tělocvičny nedaleko od budovy prvního stupně. Pitný režim je ve všech objektech školy zajištěn.

Školu navštěvuje 161 žák v devíti třídách. Výchova mimo vyučování je zabezpečena provozem dvou oddělení školní družiny v objektu prvního stupně. Na obou stupních je žákům nabízena činnost v zájmových kroužcích (taneční, výtvarný, šachový, kytarový, turistický a fotografický). Podpora výchovně vzdělávací činnosti je realizována volitelnými a nepovinnými předměty. Žáci 1. - 5. ročníku jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, žáci 6. - 9. ročníku plní vzdělávací program Základní škola s rozšířenou výukou cizích jazyků čj. 16 333/96-22-21.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla sledována v osmi hodinách u šesti vyučujících prvního a druhého stupně. Předmět byl vyučován v rozsahu daném učebním plánem a v souladu s časovou dotací. Obsah učiva odpovídal předloženým tematickým plánům. Menší zpoždění výuky vzniklo vyhlášením chřipkových prázdnin. Příprava vyučujících byla zřejmá, sledovala návaznost učiva. Zhlédnutá výuka na prvním stupni a částečně na druhém byla vyučována s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna vyučující druhého stupně nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V současné době studuje na pedagogické fakultě čtvrtým rokem obor český jazyk - francouzština. Učitelky dobře znají přednosti a nedostatky jednotlivých žáků vzhledem k jejich menšímu počtu ve většině tříd.

Výuka tří hodin na prvním stupni proběhla v kmenových třídách, které byly vcelku esteticky upravené. Další místnost, kam přešly děti na výuku českého jazyka kombinovanou s dramatickou výchovou, působila velmi neupraveně a nepřívětivě. Koberec s ohrnutými okraji nepřispíval k bezpečnosti žáků. Všechny učebny v budově Háskovy vily neumožňují práci žáků v prostoru, ve skupinách, na koberci. atp. Jejich vybavení je starší, lavice žáků nejsou variabilně použitelné. Psychohygienické podmínky byly vcelku dobré - dostatek světla, průběžné větrání, výška lavic, pitný režim, zařazování pohybu i možnost volného odchodu na WC. V budově bylo však přetopeno, způsob vytápění (pevná paliva) neumožňuje pružně teplotu regulovat. Žáci pracovali s učebnicí, výukovými tabulemi, pracovními listy a sešity. K výuce byl využit obrazový materiál (ilustrátoři), k dramatizaci pohádky měla učitelka připraveny náznakové podoby vystupujících zvířecích postav. Žáci využili k popisu přinesené hračky a byla sledována práce s čtenářským deníkem.

V první třídě zařazovala učitelka i v omezeném prostoru třídy činnost žáků mimo lavice. Struktura hodin i použité metody byly tradiční a zažité, umožnily všem žákům plnění stanovených úkolů. Učitelky sledovaly naplňování cílů hodin a návaznost učiva, prováděly závěrečné hodnocení. Rozsah samostatných aktivit byl menší, bylo v nich respektováno individuální tempo žáků a přiměřený počet úkolů pro žáky pomalejší i rychlejší. Časté bylo spojování poznatků z dalších předmětů. Vyučující dbaly na správné návyky při psaní.

Účinná motivace žáky aktivizovala (čtení, dramatizace). Pochopení zadávaných úkolů si vyučující důsledně ověřovaly, v případě potřeby poskytovaly žákům další vysvětlení a pomoc. Prověřování znalostí a dovedností mělo ve většině hodin charakter zpětné vazby pro učitele.

Sledované hodiny českého jazyka na druhém stupni probíhaly v hlavní budově v esteticky upravených kmenových třídách. Slohová hodina probíhala v odborné učebně chemie, která je zároveň i kmenovou třídou. V jedné z učeben se žáci obtížně dostávali z posledních lavic k tabuli. Mluvní cvičení bylo prezentováno připraveným referátem. S učebnicemi pracovali žáci ve všech zhlédnutých hodinách, v mluvnické hodině měli k dispozici jazykové příručky, které však nepoužívali. Sešity žáků jsou vyučujícími kontrolovány. Hodnocení i úprava kontrolních slohových prací jsou formálně sjednoceny. V žádné ze sledovaných hodin nebyla použita didaktická technika.

V hospitovaných hodinách převažoval frontální způsob výuky. Členění hodin a způsob organizace podporovaly jen v malé míře prvky aktivního učení. Střídání činností žáků ve výuce bylo minimální. Jazykové hodiny učivo opakovaly a prověřovaly. Začínající učitelka nemá ještě dost zkušeností s využíváním vhodných alternativních postupů při řešení úkolů, její snaha k aplikaci učiva však byla zřejmá. Výukové cíle nebyly vždy ve sledovaných hodinách jasně zformulovány, zhodnocení práce v závěru hodin i zadávání úkolů zasahovaly většinou do přestávky. Slohové učivo bylo aplikováno mezipředmětovými vztahy. Hodnocení žáků bylo ve všech sledovaných hodinách pozitivně směřované.

Dohodnutá pravidla jednání byla známá a akceptována. Komunikace je založena na dobré znalosti žáků a tolerantním přijímání jejich názorů vyučujícími. V některých sledovaných hodinách prvního i druhého stupně se projevila snaha vyučujících formulovat odpovědi za žáky. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny na základě různých forem a metod práce jen v malé míře. U žáků nebyly pozorovány žádné výrazné nežádoucí projevy chování, k výuce projevovali pozitivní vztah. Verbální i neverbální projevy vyučujících odpovídaly aktuální situaci. Chyby ve spisovném vyjadřování žáků byly opravovány jen zřídka.

Výuku českého jazyka hodnotí ČŠI celkově na prvním stupni i druhém stupni jako průměrnou.

Matematika

Výuka matematiky byla sledována celkem v sedmi hodinách u šesti vyučujících na prvním a druhém stupni. Jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti zastupovala na druhém stupni nepřítomného vyučujícího (lyžařský výcvik). Výuka předmětu v ostatních sledovaných hodinách byla vyučována s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, obsah učiva je v souladu s učebními osnovami. Tematické plány jsou zpracovány. Dlouhodobá i bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla na prvním i druhém stupni promyšlená. Psychohygienické podmínky byly dobré.

Hodiny matematiky na prvním stupni byly strukturované, střídaly se společné činnosti se samostatně prováděnými úkoly. Byly vedeny frontálním způsobem s používáním tradičních metod. Relaxace byla zařazena jen v jedné z hodin. Množství učiva bylo přiměřené, navazovalo na předcházející, odpovídalo věku žáků. Učitelky sledovaly pochopení učiva, v případě potřeby vysvětlení opakovaly, poskytovaly žákům přiměřenou pomoc. Byly důsledné, dbaly na přesnost pojmů. Pokyny byly jasné a srozumitelné. Vyučovací čas byl plně využit, bylo respektováno individuální tempo jednotlivých žáků, pro rychlejší byly připraveny další úkoly. Žáci se aktivně zapojovali do vyučování. Ve vyučování bylo použito učebnic, sešitů a tabule, žádné další pomůcky nebyly pozorovány.

Na druhém stupni probíhala výuka v kmenových třídách. Byly použity namnožené materiály s příklady, pomůcky a sbírka úloh pro přijímací zkoušky. Hodiny měl vyučující dobře připravené. Organizace dvou hodin byla příkladná, žáci projevovali velmi dobré znalosti. Vyučující v zastupované hodině pouze opakovala a upevňovala učivo písemnou formou.

Vstupní motivační metody nebyly pozorovány zejména na prvním stupni. V průběhu výuky působily motivačně příklady z praxe a mezipředmětové vztahy. Žáci vzájemně spolupracovali při průběžné kontrole výsledků. Hodnocení bylo vedeno v pozitivním duchu, byly zdůrazňovány snaha a pokrok. Vyučující svým přístupem k žákům i způsobem komunikace vytvářely ve všech sledovaných hodinách prostředí důvěry a spolupráce. Žáci pracovali s chutí a zájmem o probíranou látku.

Výuku matematiky na prvním stupni i druhém stupni hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou.

Přírodovědné předměty (fyzika, chemie, přírodopis)

Výuka přírodovědných předmětů byla sledována na druhém stupni ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících. Dvě hodiny předmětů fyzika a chemie byly vyučovány s odbornou a pedagogickou způsobilostí, dvě hodiny přírodopisu byly zastupovány vyučující s pedagogickou způsobilostí. Časová dotace předmětů a obsah učiva jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Všechny hodiny byly dobře připraveny, promyšleny, navazovaly na předchozí látku, znalosti a zkušenosti žáků. Během výuky byly dodržovány psychohygienické zásady.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových třídách, dostatečně prostorných a esteticky uspořádaných. Vyučující využívali celé řady pomůcek a v hodině chemie byl zařazen motivační pokus. Převládala jasnost a srozumitelnost výuky, učení v souvislostech, příklady ze života. Žáci v průběhu hodin aktivně spolupracovali s vyučujícími. Zpětná vazba přispívala k vysoké efektivitě výuky. Hodnocení a klasifikace žáků byly přiměřené, objektivní. Ve všech hospitovaných hodinách vládla příjemná atmosféra.

ČŠI hodnotí celkově výuku přírodovědných předmětů na druhém stupni jako vynikající.

Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka byla sledována ve třech hodinách u dvou vyučujících. V hospitovaných hodinách na druhém stupni splňuje vyučující požadavek odborné a pedagogické způsobilosti, učitelka prvního stupně vyučuje daný předmět pouze s pedagogickou způsobilostí. Časová dotace je v souladu s učebním plánem, zpracované tematické plány naplňují schválené učební osnovy. Na druhém stupni byly zhlédnuty v jednom ročníku dvě dělené hodiny s anglickým jazykem jako prvním i druhým cizím jazykem. Na prvním stupni jsou žáci na výuku cizích jazyků děleni v jedné hodině. Vyučující navazovaly na předcházející učivo, stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Na druhém stupni byly hodiny promyšlené a připravené. Struktura plánované opakovací hodiny na prvním stupni byla narušena nezprovozněním audio nahrávky. Tato skutečnost negativně ovlivnila výuku v organizaci hodiny, psychohygieně, metodách a formách výuky a komunikaci se žáky.

Hodiny probíhaly v prostorách jazykové učebny a výtvarného ateliéru vybavených didaktickou technikou a působících velmi esteticky. Didaktická technika byla funkčně využívána na druhém stupni. Žáci na obou stupních pracují s učebnicemi a pracovními sešity různé obtížnosti podle pořadí volby jazyka. Sešity s rozdílnou grafickou úpravou byly vyučujícími kontrolovány. Klasifikace v žákovských knížkách je zaznamenávána v dostatečné míře.

Formy a metody výuky na druhém stupni byly variabilní, efektivní. Žáci se na ní aktivně podíleli. Osvojovali si slovní zásobu pomocí audio nahrávek, prověřovali četbu s výslovností a samostatně pracovali s učebnicí. Výuka probíhala v anglickém jazyce s českými glosami. Učitelka postupovala ve zhlédnutých hodinách diferencovaně. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Žáci byli motivováni v úvodu i průběhu hodin, důraz byl kladen na zpětnou vazbu a analýzu chyb. Nebyla opomíjena aktualizace učiva a rozvíjení mezipředmětových vztahů.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny na základě různosti forem a metod výuky. Byla dodržována dohodnutá pravidla. Osobnost žáků byla respektována.

Celkově hodnotí ČŠI výuku anglického jazyka jako velmi dobrou.

Německý jazyk

Výuka německého jazyka byla sledována celkově ve čtyřech hodinách na prvním i druhém stupni u třech vyučujících. Jedna vyučující nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Časová dotace předmětu a obsah učiva jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Škola je zaměřena na výuku cizích jazyků, a proto je výuka německého jazyka zařazována jako nepovinný předmět již od první třídy. Výukové problémy vznikají přestupem žáků z jiných škol v průběhu školní docházky. Úroveň znalostí jednotlivých žáků je velmi rozdílná, vyučující volí ve vyučování velmi diferencovaný přístup.

Výuka probíhala na obou stupních v kmenových třídách jednotlivých ročníků bez zvláštního vybavení. Malý přenosný magnetofon reprodukoval nekvalitně autentický text, to žákům činilo určité potíže při jeho sledování. Jednotliví vyučující si pro zpestření většinou frontálního způsobu výuky pomáhají vlastními dvojrozměrnými pomůckami. Z hlediska použitých forem a metod práce využila vyučující v jedné ze sledovaných hodin vhodným způsobem prvky dramatické hry. Aktivita žáků se podstatně zvýšila.

Vzájemná komunikace učitelů s žáky ve sledovaných hodinách německého jazyka byla dána úrovní znalostí a dovedností žáků v jednotlivých ročnících. Domácí i školní sešity vyučující pravidelně kontrolují, frekvence známek v žákovských knížkách je dostačující.

ČŠI hodnotí celkově úroveň výuky německého jazyka jako průměrnou.

Společenskovědní předměty (dějepis, zeměpis)

Výuka byla sledována ve třech hodinách u dvou pedagogů. Zeměpis je vyučován s odbornou a pedagogickou způsobilostí, zastupované dějepisné hodiny (učitel na lyžařském výcviku) vedly učitelky pouze s pedagogickou způsobilostí. Časová dotace předmětů a obsah učiva jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. V zeměpisné hodině navazovalo učivo na předcházející. V jedné hodině dějepisu bylo zvoleno aktuální regionální téma, druhá zastupovaná hodina nebyla připravena, vyučující improvizovala.

Hodiny probíhaly v kmenových třídách esteticky upravených. Kartografické pomůcky byly vhodně využívány, závěsná mapa však bránila v přehlednosti zápisu na tabuli. Vyučující měla připravené namnožené materiály, doplňkovou četbu, obrazový materiál a přenosný glóbus. Žáci měli připravené referáty se zpětnou vazbou ke spolužákům. Tempo výuky bylo ve dvou sledovaných hodinách dynamické se střídáním činností žáků. Tradiční členění improvizované hodiny dějepisu se skládalo z četby z učebnice s následným zápisem do sešitu a frontálního opakování. Sešity žáků s různou grafickou úrovní jsou vyučujícími kontrolovány.

Výuka byla vedena převážně metodou řízeného rozhovoru. Pomocí názoru a zpětné vazby v atlase se žáci aktivně zapojovali do výuky. Vyučující ve své i jedné zastupované hodině práci diferencovala, využívala alternativní způsoby při řešení úkolů. Problematika týkající se lokality městské přehrady žáky zaujala, práce s připravenými materiály je vedla ke schopnosti aplikovat učivo. Hodiny byly účelně využity.

Návaznost na životní situace, aktualizace a mezipředmětové vztahy výuku průběžně motivovaly. Žáci byli hodnoceni klasifikací i pochvalou. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny různými formami a metodami práce. Zasluhou jedné vyučující vládla ve výuce družná a přátelská atmosféra, žáci většinou akceptovali dohodnutá pravidla, vyučující tolerovala drobnou nekázeň. Verbální projevy vyučujících byly spisovné s hovorovými prvky.

ČŠI hodnotí celkově výuku společenskovědních předmětů jako velmi dobrou.

Předměty výchovného charakteru (občanská výchova, rodinná výchova, etická výchova)

Na druhém stupni byly sledovány čtyři hodiny předmětů výchovného charakteru u dvou vyučujících. Vyučující občanské a rodinné výchovy splňuje podmínku pouze pedagogické způsobilosti. Časová dotace předmětů je v souladu s učebním plánem. Zpracované tematické plány občanské a rodinné výchovy naplňují schválené učební osnovy. Do plánu rodinné výchovy je zařazena tematika ochrany člověka za mimořádných situací. Učitelka volitelného předmětu etická výchova nemá pro daný předmět odbornou a pedagogickou způsobilost, studuje dálkově na pedagogické fakultě. Vzdělání v oblasti etické výchovy získává dalším placeným dvouletým kurzem. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu stavu tříd. Vyučující byly na hodinu dobře připraveny. Učivo navazovalo na předcházející.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových učebnách, pro tyto předměty komunikativního charakteru v ne příliš vhodném a inspirujícím prostředí. Hodina etické výchovy je dělena s volitelným předmětem náboženství. Absence učebnic v předmětech výchovného charakteru je nahrazována častým využíváním namnožených materiálů, které však nejsou připravovány

systematicky. Zápisy žáků do sešitů jsou v občanské a rodinné výchově vyučující kontrolovány, v etické výchově nejsou učitelkou sledovány, mají velice rozdílnou úroveň a vypovídající hodnotu.

Formy a metody výuky byly promyšlené, zejména v hodině etické výchovy zajímavé a efektivní. Vedly k aktivní účasti, prožitku, k samostatnému uvažování a vyvozování závěrů. Velký prostor byl ponechán pro vyjadřování vlastních názorů žáků, diskusi a konfrontaci. Do všech sledovaných hodin byla zařazena práce ve skupinách i samostatné řešení úkolů. Opakování učiva v úvodu dvou hodin bylo vedeno frontálně. Z časově organizačních důvodů zasahovala prezentace žákovské práce v jedné z hodin do přestávky.

Motivačně působila vlastní témata (pravda, lež, předsudek, putující koruna, vstupní droga) i formy a metody (hry, aktivity, hodnocení samostatné práce). Byly využívány mezipředmětové vztahy a aktualizace učiva. Otázky učitelek byly směřovány na pochopení vztahů a souvislostí. V hodině etické výchovy byli žáci vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti. Vyučovací čas byl efektivně využit. Komunikace ve všech sledovaných hodinách byla založena na vzájemném respektu a důvěře, na dodržování dohodnutých pravidel. Myšlenky obsažené ve výrociích žáků byly cíleně rozvíjeny a upřesňovány. Ve většině hodin nebyly pozorovány kázeňské problémy, učitelka etické výchovy vynikajícím způsobem zvládala drobné provokativní projevy žáků, vytvářela prostředí tolerance a spolupráce. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah.

ČŠI hodnotí celkově výuku předmětů výchovného charakteru jako velmi dobrou.

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova byla hospitována pouze na prvním stupni ve dvouhodinových blocích u tří vyučujících. Všechny mají pro výuku na tomto stupni odbornou a pedagogickou způsobilost. Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, obsah učiva naplňuje schválené osnovy. V pátém ročníku nejsou témata zpracována v blocích, vyučující volně vybírá bez ohledu na dlouhodobý cíl, kterého by měli žáci dosáhnout. Teoreticky byla vyučující na hodinu připravena (teorie barev, působení barev na člověka, hudba a barvy). Hodina byla členěna na teoretickou část s poslechem hudby a část samostatné práce žáků s volným formátem výkresu. Žáci nebyli plně seznámeni s technikou práce temperovými barvami.

Výuka výtvarné výchovy v Háskově vile probíhala v kmenových učebnách bez zvláštního vybavení. Omezené prostory tříd narušovaly psychohygienické podmínky výuky a zároveň neumožňují ani archivování výtvarných prací. Způsob, jakým jsou vystavovány výkresy žáků ve společných prostorách školy nepůsobí příliš esteticky. Při samostatné práci na dané téma „Zátiší s keramikou“ neměli žáci od modelu dostatečný odstup a nemohli si zvolit potřebný úhel pohledu. Také zpracování tohoto tématu je velmi obtížné a vyžaduje dostatečnou předchozí průpravu, která však nebyla z třídní dokumentace zřejmá. Přesto lze hodnotit některé práce jako zdařilé zřejmě díky tomu, že někteří žáci, dle informace vyučující, navštěvují školou organizovaný a odborně vedený výtvarný kroužek. Žáci byli dostatečným způsobem motivováni, byl jim srozumitelně vysvětlen pracovní postup, potřebné pomůcky byly připraveny. V závěru obou vyučovaných bloků byl ponechán dostatečný prostor k hodnocení jednotlivých prací žáky i vyučujícími.

ČŠI hodnotí výuku předmětu výtvarná výchova na prvním stupni jako průměrnou.

Hudební výchova

Výuka předmětu hudební výchova byla sledována celkově ve třech hodinách na prvním i druhém stupni u dvou vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Úroveň hospitovaných hodin byla velice rozdílná. Obsahem výuky na prvním stupni byla hra na hudební nástroje a zpěv. Podíl vyučující na průběhu hodiny byl téměř nulový a soustředil se pouze na koordinaci jednotlivých činností. Žáci předváděli své již dříve získané dovednosti ve hře na zobcovou flétnu a kytaru. Jejich snaha, zejména při hře na kytaru, byla znemožňována značně omezeným prostorem učebny. Výuka probíhala v dislokované budově prvního stupně. Výraznějším pozitivem sledované hodiny byl poměrně čistý a kultivovaný zpěv žáků.

Výuka na druhém stupni probíhala v hlavní budově. O účelné využití vyučovacího času se zasloužil pedagogicky a hudebně erudovaný vyučující i kvalitní materiální podmínky. Aplikované formy a metody vyučování vedly na základě znalostí a praktických dovedností žáků k jejich výrazné aktivitě. Výuka předmětu v obou hodinách byla v teoretické i praktické části proporcionalně vyvážená. Celková atmosféra byla příjemná a tvořivá. Vyučovací čas byl účelně využit.

ČŠI hodnotí celkově úroveň předmětu hudební výchova jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Materiální podmínky prvního a druhého stupně jsou rozdílné. Omezené prostory učeben budovy prvního stupně snižují psychohygienické podmínky výuky. Druhý stupeň a pátý ročník školy umístěný v hlavní budově je materiálně vcelku dobře vybaven, chybí odborná učebna výpočetní techniky. Důrazně je uplatňován estetický aspekt úpravy všech společných školních prostor i jednotlivých učeben s charakteristickými výtvarnými prvky třídních kolektivů. Organizace výuky na obou stupních byla účelná, metody a formy práce byly různorodé. Na prvním stupni převažoval frontální způsob výuky, s žáky však učitelky pracovaly i diferencovaně. Na druhém stupni byly používány formy a metody výuky obměňovány častěji, zejména ve výuce anglického jazyka, společenskovedních předmětů a předmětů výchovného charakteru. Použitá motivace byla účinná, způsoby hodnocení byly zaměřeny pozitivně ke zlepšování výsledků. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny adekvátně k používaným formám a metodám práce. Vyučující se pozitivně podíleli na přátelském a tolerantním ovzduší ve sledovaných hodinách prvního i druhého stupně.

ČŠI hodnotí celkově kvalitu vzdělávání na prvním a druhém stupni jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Celková dlouhodobá koncepce školy je zaměřena na tři základní oblasti rozvíjení. Výuku cizích jazyků, etické a estetické vnímání světa k rozvoji kladných vlastností žáků a potlačování špatných návyků. Ředitelka má zpracovaný plán v horizontu školního roku 2000/2001 zahrnující oblast termínovaných výchovně-vzdělávacích akcí s delegováním příslušných pravomocí. Plán rozvoje školy v materiální oblasti není zachycen.

Prioritou školy je poskytovat nejen kvalitní výuku, ale také výchovu. V oblasti vzdělávání je výuka cizích jazyků podporována již od prvního ročníku ve formě nepovinných předmětů, od třetího ročníku je výuka jednoho cizího jazyka povinná, o druhý povinný cizí jazyk je výuka rozšířena od šestého ročníku. Pro druhý stupeň je v nabídce nepovinných předmětů cvičení z matematiky, českého jazyka a sportovní hry. Sborový zpěv mají možnost navštěvovat žáci obou stupňů školy. Záměr klást důraz na kvalitní výchovu žáků je naplňován na prvním stupni nepovinnými předměty etické a náboženské výchovy, od druhého stupně se tyto předměty stávají povinně volitelnými. Celkově je výuka i výchova obohacována pro všechny žáky školy zájmovými kroužky (hudební, taneční, výtvarný, šachový, turistický). Zhodnocení dosaženého stavu uvádí ředitelka každoročně ve výroční zprávě. Vzhledem k velikosti školy nejsou ustaveny předmětové komise. Vedení školy vytváří roční plán v součinnosti všech učitelů školy na pedagogických radách, využívá podnětů dobře fungujícího sdružení rodičů, zástupců biskupství i jejich zahraničních partnerů.

Schválený učební plán vyhovuje potřebám a zájmům žáků. Mimo učební plán a v souladu s učebními dokumenty je zařazena v páté třídě rekreačně pohybová výchova. Zařazením nepovinných předmětů formou cvičení z matematiky a českého jazyka je posilována příprava žáků k přijímacím zkouškám do středních škol. Vyučující zpracovávají tematické plány s časovým rozvržením učiva. Během inspekce byly odstraněny nedostatky v plánování obsahu učiva předmětu pracovní činnosti. Do plánů odpovídajících předmětů je začleněna tematika ochrany člověka za mimořádných situací.

Škola vykazuje šest integrovaných žáků na prvním i druhém stupni, pro které jsou zpracovány individuální plány a jsou v nich zaznamenávány změny a posun situace o žácích.

ČŠI hodnotí plánování školy jako velmi dobré, roční plán postrádá oblast materiálního rozvoje školy.

Organizování

Škola má jasně stanovený organizační řád. Kompetence jsou rozděleny mezi ředitelku školy, její zástupkyni pro výchovně vzdělávací činnost a zástupkyni pro ekonomický úsek. Pověřeným zástupcem pro první stupeň v dislokovaném pracovišti je vyučující prvního stupně. Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Na jednotlivé pracovníky jsou delegovány příslušné pravomoci (správci kabinetů a odborných učeben, vedoucí školní družiny apod.). Osobní data jsou vedena v písemné podobě a jejich ochrana je zajištěna ředitelkou školy a jím pověřeným pracovníkem.

Vnitřní řád školy předkládá organizaci dne, stanovuje pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany žáků. Ve stejné míře je kladen důraz jak na povinnosti žáků, tak na jejich práva.

Vnitřní informační systém je založen na denním setkávání pracovníků s vedením školy. Týdenní plány jsou vyvěšeny ve sborovně. Informace jsou dále předávány na pravidelných operativních poradách i řádných pedagogických radách. Pedagogická rada schválila kritéria hodnocení chování i prospěchu žáků. Zápisy z pedagogických rad neobsahují závěry a z nich vyplývající úkoly. Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů a informacemi na nástěnkách. Organizace vyučování i časového rozvržení přestávek pro žáky odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Informační systém pro rodiče je zajišťován pravidelnými třídními schůzkami čtyřikrát ročně včetně společného setkání rodičů, žáků, učitelů a zástupců zřizovatele. Rodiče mohou individuálně po dohodě konzultovat s učiteli o výchovně vzdělávacích problémech žáků. Škola

pořádá Den otevřených dveří, zve regionální televizi na kulturní a dobročinné akce pořádané školou, prezentuje se v regionálním tisku Jablonecka, Farním týdeníku a měsíčníku Litoměřické diecéze.

Žáci školy se účastní okresních olympiád, konverzačních soutěží cizích jazyků, jsou úspěšní v různých druzích sportu. Školu reprezentují dva pěvecké sbory mladších a starších žáků. Výtvarný kroužek pořádá veřejné vernisáže svých prací spojené s jejich aukcí pro dobročinné účely. Škola pořádá výměnné zájezdy s partnerskou školou ve Švýcarsku. Dostatek informací o škole s prvky sebehodnocení poskytuje také výroční zpráva za školní rok 1999/2000.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

V oblasti motivování pracovníků jedná ředitelka v duchu deklarovaných koncepčních záměrů školy tzn. dosáhnout otevřené, klidné a sdílné atmosféry budované na toleranci, vzájemné úctě a pocitu zodpovědnosti. Oceňuje dobrovolnost, iniciativnost a invenci pedagogů v přístupu k práci nejen morálně, ale i finančním ohodnocením formou osobních příplatků, které jsou přehodnocovány jedenkrát ročně. Má stanovena písemně kritéria hodnocení pedagogických pracovníků a pracovníci jsou s nimi seznámeni. Mimořádné odměny jsou udělovány jen výjimečně s ohledem na finanční možnosti školy.

Velkým problémem se v současné době jeví nestabilita učitelského sboru. Zajištění chodu školy vyžaduje přijímat i nekvalifikované učitele (v současné době vyučují ve škole tři studující pedagogické fakulty a dvě absolventky střední a vyšší odborné školy, jedna ve funkci vychovatelky družiny) a zajišťovat výuku sice zkušenými pedagogy, ale v důchodovém věku, což činí 47 % z celkového počtu pedagogického sboru. Vzhledem k této situaci jsou některé předměty vyučovány bez odborné a pedagogické způsobilosti nebo pouze s pedagogickou způsobilostí. Nekvalifikovaní učitelé mají své uvádějící učitele.

Na prvním stupni se jedná o výuku čtyř a půl hodiny bez odborné a pedagogické způsobilosti (německý jazyk a vlastivěda) a deseti a půl hodiny pouze s pedagogickou způsobilostí (anglický jazyk). Na druhém stupni je vyučováno z celkového počtu 135 hodin 33 bez odborné a pedagogické způsobilosti (český jazyk, matematika, tělesná výchova, dějepis, fyzika, rodinná výchova, praktické činnosti, francouzský jazyk) a 10 hodin pouze s pedagogickou způsobilostí (občanská výchova, dějepis, rodinná výchova).

Ředitelka školy podporuje vzdělávání pedagogů, ne všichni jsou však ochotni věnovat volný čas této činnosti. Vzdělávacích nabídek využívají učitelé např. v oblasti dyslexie, výchovného poradenství, keramických kurzů, výpočetní techniky a hudebního dirigování. V cizích jazycích využívají individuální studium. K samostudiu i obohacení učiva je využívána odborná literatura i odborné časopisy, které škola nakupuje. Některé nové kartografické pomůcky získala od sponzorů.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako průměrná.

Kontrolní mechanismy

System vnitřní kontroly je vytvořen dělením kompetencí mezi ředitelku školy a její zástupkyni. Ta je písemně pověřena kontrolou pedagogické dokumentace prvního a druhého stupně, vedením a kontrolou práce třídních učitelů včetně hospitačí na obou stupních a zajišťováním suplování za nepřítomné učitele. Kontroly nejsou časově rozvrženy. Při kontrole pedagogické dokumentace konstatovala ČŠI drobné formální nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Ředitelka školy nemá zpracovaný písemný plán hospitační činnosti. Spolu se zástupkyní se snaží každého vyučujícího navštívit jedenkrát ročně, u začínajících učitelů i opakovaně. Hospitační činnost zaznamenávají do hospitačních sešitů s následným rozbořem sledované vyučovací jednotky. K výsledkům hospitační činnosti je přihlíženo v systému odměňování.

Ředitelka školy zadává na začátku školního roku na třídních schůzkách rodičům i žákům anonymní dotazníky, aby se rodiče vyjádřili k oblasti výchovně vzdělávací i materiálního zabezpečení. Co se škole podařilo, či co by se mělo zlepšit. Také anonymním dotazníkem k učitelům získává ředitelka školy podklady k evaluaci školy. Učitelé sestavují a zadávají na začátku i na konci školního roku vědomostní testy. Vedení školy kontroluje výsledky čtvrtletních písemných prací. Škola se v minulosti zúčastnila srovnávacích vědomostních testů Eva, v celorepublikovém srovnání s nadprůměrnou úrovní. Rovněž je zhodnocována účast žáků na předmětových olympiádách. Konkrétní úspěchy jednotlivců jsou zaznamenávány na nástěnce ve vstupních prostorách školy.

Kontrolní mechanismy byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

V hodnocení kvality řízení převažují pozitiva. Rozsah plánování odpovídá potřebám a velikosti školy. Rezervy jsou v absenci ročního plánu materiálního rozvoje školy. Způsob organizace je funkční. Vedení a motivování pracovníků vychází ze vzájemných tolerantních postojů a dobrých vztahů. Nedaří se v plné míře zajistit výchovně vzdělávací činnost odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, a tak přispět ke stabilizaci pedagogického sboru. Kontrolní systém je účinný.

ČŠI hodnotí celkově kvalitu řízení jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

ČŠI však konstatovala, že z kapacitních důvodů musí být omezován přijímaný počet žáků do prvního ročníku, jak je zaznamenáno ve výroční zprávě za školní rok 1999/2000. Nízký počet žáků (v první 10 a čtvrté třídě 9) a stávající hodnocení orientační inspekce

průběhu výchovně vzdělávacího procesu svědčí o prostorově a kapacitně nevyhovujících učebnách, které byly původně zamýšleny k bydlení.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Základní katolická škola v Jablonci nad Nisou byla založena Zřizovacími listinami bez vymezení doby, na kterou se škola zakládá. To se neslučuje s ustanovením § 31 odst. 2 písm. f zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR, ve znění pozdějších předpisů.
- První stupeň základní katolické školy je umístěn v pronajatých prostorách objektu v Průběžné ulici 12 v Jablonci nad Nisou. K tomuto objektu má právo hospodaření ŠÚ Jablonec nad Nisou, se kterým, byla uzavřena Smlouva o výpůjčce ve smyslu § 569 a následných občanského zákona.

Výchovné poradenství

Funkci výchovného poradce zastává zástupkyně ředitelky školy s dvouletým postgraduálním studiem. Je pro tuto činnost odborně a pedagogicky způsobilá. Mezi sledované oblasti patří i profesní orientace žáků. K volbě povolání připravuje schůzky rodičů žáků deváté třídy a žáci jsou o této oblasti informováni prostřednictvím nástěnky. Vzhledem k velikosti školy nezve výchovná poradkyně zástupce středních škol a odborných učilišť. Zažitá je spolupráce s výchovným poradcem jednoho ze dvou gymnázií ve městě. Dobrá je spolupráce školy s úřadem práce, i když profesně zaměřené besedy s žáky byly zrušeny. Výchovná poradkyně má dobrou zpětnou vazbu o umístění vycházejících žáků.

Škola úzce spolupracuje s městským krizovým centrem Arx. Jeho pracovník zadává žákům osmému ročníku profitesty, vyhodnocuje je a zajišťuje náborové profesní materiály. Centrum organizuje pro školu besedy a přednášky. Koordinátorem těchto akcí byla vyučující ve funkci protidrogového preventisty. V pololetí školního roku však ze školy odešla. Vedení školy v současné době absenci této funkce aktuálně řeší. Škola vykazuje šest integrovaných žáků na obou stupních. Výchovný poradce vede jejich evidenci s kopiemi záznamů o vyšetřeních pedagogicko-psychologickou poradnou. Originály zápisů jsou u třídních učitelů. Pro integrované žáky jsou zpracovány individuální plány, které mají k dispozici vyučující zabývající se jejich dyslektickou nápravou. Plnění individuálních plánů je aktualizováno pololetně.

Konzultační hodiny výchovného poradce mají žáci zapsané v žákovských knížkách, v konkrétních případech si mohou rodiče domluvit individuální schůzku. Pokud žáci selhávají ve výuce, mají možnost individuálního doučování po domluvě s vyučujícím kteréhokoliv předmětu. Výchovná poradkyně vede záznamy i o žácích s poruchami chování včetně jejich vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. S tou vykazuje škola velmi dobrou spolupráci. Všichni vyučující konzultují problematiku těchto žáků na pedagogických radách, posun je zaznamenáván pololetně. Výchovná poradkyně dbá i na oblast talentovaných žáků, o jejich úspěších ve sportu a kultuře vede každoročně záznamy.

Na základě rozhovorů a seznámení se s materiály výchovného poradce hodnotí ČŠI tuto oblast jako velmi dobrou. Chybí aktuálně ustanovení funkce protidrogového koordinátora.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 34 421/99-21 ze dne 13. 1. 2000,
- zřizovací listina pod zn. 3947/91 ze dne 20. 12. 1991, zřizovací listina ze dne 23. 8. 1993, smlouva o výpůjčce s účinností ode dne 1. 1. 2000 ,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků s individuálními plány integrovaných žáků,
- schválené učební dokumenty: Obecná škola a Základní škola s rozšířenou výukou cizích jazyků,
- metodický pokyn MŠMT k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů čj.: 34 776/98-22,
- koncepční záměry školy, plán školy na školní rok 2000/2001, personální zabezpečení provozu,
- nepovinné předměty a zájmové kroužky ve školním roce 2000/2001,
- školní řád, rozvrh hodin, tematické plány učiva,
- záznamy z pedagogických porad,
- personální dokumentace pedagogů k odborné a pedagogické způsobilosti,
- kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- fotodokumentace školy,
- kontrolní slohové práce, vybrané sešity a žákovské knížky,
- hospitační záznamy,
- inspekční zpráva čj.: 083 127/98 - 4005.

ZÁVĚR

Pozitiva :

- Citlivá a estetická úprava společných školních prostor a učeben v hlavní budově školy,
- zařazení tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do tematických plánů odpovídajících předmětů,
- výuka volitelného předmětu etická výchova v souladu s koncepčními záměry školy,
- připravenost učitelky, vhodné metody a způsob vedení výuky hodin etické výchovy,
- zažitá didaktika předmětů ve výuce matematiky a českého jazyka na prvním stupni, důslednost, jasné pokyny a vysvětlování, dostatek času na plnění daných úkolů,
- důraz na respektování osobnosti žáka, tolerantnost a přátelský způsob jednání se žáky,
- kvalita materiálních podmínek a erudovanost vyučujícího hudební výchovy na druhém stupni,

- variabilnost metod a forem ve výuce anglického jazyka a zeměpisu na druhém stupni,
- zařazení výuky cizích jazyků jako nepovinných předmětů již od první třídy,
- nabídka vzdělávacích a volnočasových aktivit v zájmových kroužcích i nepovinných předmětech.

Negativa:

- Společné školní prostory budovy prvního stupně (první až čtvrtá třída) působí dojmem zanedbanosti a materiálně technického provizória,
- úprava a materiální vybavení učeben v dislokované budově neumožňují práci žáků v prostoru a tím omezují i plnění vzdělávacího programu obecné školy na prvním stupni,
- nevhodné prostory realizované výuky předmětů výchovného charakteru na druhém stupni (např. odborná učebna chemie),
- nízká frekvence používání didaktické techniky v době inspekce,
- chybějící učebnice a způsob zápisů učiva do sešitů v etické výchově,
- nízká míra využívání pomůcek, převaha tradičních metod a frontálního způsobu vyučování při výuce českého jazyka na prvním i druhém stupni a matematice na prvním stupni,
- malé využití motivace a relaxace při výuce matematiky a českého jazyka na prvním stupni,
- absence rozvoje materiální oblasti v ročním plánu školy,
- nezajištění výuky odborně a pedagogicky způsobilými učiteli v některých předmětech na prvním a druhém stupni,
- častá obměna pedagogického sboru.

Doporučení:

- Doplnit roční plán o materiální záměry rozvoje školy,
- písemně plánovat hospitační a kontrolní činnost,
- aktualizovat funkci drogového koordinátora,
- koncepčně řešit ve spolupráci se zřizovatelem materiálně technické provizorium dislokovaného pracoviště prvního stupně školy v Háskově vile,
- upozornit zřizovatele školy na nutnost vymezit dobu, na kterou se škola zakládá, ve zřizovací listině,
- maximálně využívat odbornost učitelů při obsazování předmětů a vhodnou motivací více stabilizovat pedagogický sbor,
- efektivněji využívat didaktickou techniku a různé druhy pomůcek na prvním stupni školy, systematicky připravovat materiály pro výuku etické výchovy,
- snažit se řešit realizování učebny výpočetní techniky.

Škole se daří naplňovat koncepci jazykového zaměření školy s důrazem na rozvoj osobnosti žáků v duchu ohleduplnosti a tolerance. Prostorové a materiální vybavení školy má velké rezervy v dislokovaném pracovišti prvního stupně. V hlavní budově školy je vhodné a esteticky podnětné. Posun od minulé inspekční návštěvy nastal v zajištění pitného režimu na druhém stupni školy, stravování bez docházení na faru a dobudování další třídy z prostorů verandy.

Ve většině hospitovaných hodin prokázali vyučující připravenost na výuku. Kvalitní výukou etické výchovy škola podporuje realizaci minimálního preventivního programu. Organizace hodin byla vcelku jasná a účelná. Na druhém stupni bylo ve větší míře dbáno na využívání rozličnosti forem a metod výuky, zejména ve výuce cizího jazyka a předmětech výchovného a společenskovedního charakteru. V interkomunikačních vztazích byla zřejmá vstřícnost a tolerantnost. Žáci akceptovali dohodnutá pravidla.

Plánování školy má jasnou a dlouhodobou koncepci, roční plán postrádá materiální výhled rozvoje školy. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Motivování a vedení pracovníků je komunikativní, rezervy jsou v zajišťování výuky pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí a v nízkém zájmu pedagogů o vzdělávací akce. Kontrolní systém je vcelku účinný, rezervy jsou v jeho písemné dokumentaci.

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
Členové týmu	Jan Svoboda	v. r.
Členové týmu	Mgr. Jiří Vorlíček	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 26. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2001

Razítko

Ředitelky školy	Podpis
Mgr. Jana Kocourková	v. r.

Předmětem orientační inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ referát školství	2001-04-10	083 113/01-5100
Zřizovatel:	2001-04-10	083 114/01-5100

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.